

דוח שבועי בנושא הגנה על אזרחים

25-31 במרץ 2009

התפתחויות אחרונות מאז ה-31 במרץ

ילד ישראלי בן 13 נהרג, וילד בן 7 נפצע בהתקפה שבוצעה על ידי גבר פלסטיני, ב-2 באפריל, בהתנחלות בת-עין, ממערב לבית לחם. מאוחר יותר הטילו הרשויות הישראליות עוצר על כפר סאפה, ממערב להתנחלות גוש עציון.

עפר בכניסה הראשית לכפר ומנעו בכך מעבר כלי רכב לכביש 5.

כוחות הצבא הישראליים הקימו גדר תיל חדשה מצפון לכפר עזון, בנפת קלקיליה, לאורך כביש 55, כדי למנוע ידוויי אבנים, לכאורה, לעבר כלי רכב ישראליים. ב-2008 הופקעו למטרה זו שבעה דונמים של קרקע בבעלות פלסטינית פרטית. הכניסה הראשית לכפר נחסמה במהלך השבוע ובכך נמנע מעבר כלי רכב לכביש 55.

ב-31 במרץ נפצע ישראלי מאבנים שיידו פלסטינים לעבר מכוניתו שנסעה בכביש 55 ליד כפר אל פונדוק (נפת קלקיליה).

הוקמה מחדש חסימה לאורך כביש 317

במהלך השבוע הקימו כוחות הצבא הישראליים מעקה בטחון באורך 7 ק"מ בצידי כביש 317 בדרום נפת חברון. מעקה הבטחון רציף ונטול פתחים לאורכו, ועל כן הוא מונע מרועים פלסטיניים לחצות את הכביש עם עדריהם ולהגיע לאזורי מרעה. ב-2005 נבנה קיר בטון באורך 40 ק"מ לאורכו של כביש 317 שנועד להגן על תנועת המתנחלים בכביש זה. אולם ביולי 2007 פורק קיר זה בהוראת בג"צ, בתגובה לעתירה שהגישה האגודה לזכויות האזרח בשם תושבי האזור הפלסטיניים.

הרחוב הראשי בחברון ייפתח חלקית

השבוע הפיצו הרשויות הישראליות עלונים המעידים על כוונה להקל, באופן סלקטיבי, על הגבלות התנועה לפלסטינים בכביש הראשי באזור הנתון בשליטה ישראלית (H2). תנועת פלסטינים על כביש קרית-ארבע תותר לתושבי האזור הסמוך לכביש, לאחר רישום כלי הרכב במשרד התאום והקישור הישראלי האזורי (DCL). בתגובה לידיעה זו פגעו שלושה מתנחלים חמושים מקרית ארבע ברכוש בבעלות פלסטינית.

הגדה המערבית: פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים

במהלך תקופת הדיווח פצעו כוחות הצבא הישראליים בגדה המערבית 13 פלסטינים, בתוכם שני ילדים - פחות ממחצית הממוצע השבועי של הפציעות בגדה המערבית בשנת 2008. כל הפציעות, להוציא אחת, אירעו במהלך הפגנות יום האדמה והפגנות נגד הגדר בכפרים גא'יוס (נפת קלקיליה), נעלין, בלעין (נפת רמאללה), מעסרה (נפת בית לחם) וחברון. כוחות הצבא הישראליים ירו, לפי הדיווחים, רימוני הלם, וכדורי מתכת מצופים בגומי ותקפו פיזית את המפגינים. ב-25 במרץ ירו חיילים ישראליים במחסום חווארה (אחד מהמחסומים המקיפים את שכם) בפלסטיני שנשא ארגז כלים ועורר את חשדם ופצעו אותו ברגלו. האיש נעצר והוא מטופל עתה בבית חולים ישראלי. רגלו נקטעה.

במהלך השבוע ערך הצבא הישראלי 107 סריקות ברחבי הגדה המערבית, מעט יותר מממוצע הסריקות השבועי ב-2008 (103). הכוחות הישראליים עצרו השבוע 84 פלסטינים - מספר זהה לממוצע המסורים השבועי ב-2008.

גישה ותנועה בגדה המערבית

תגובת ישראל למיידים האבנים: הגבלות גישה ותנועה מחמירות על יישובים שלמים

במהלך השבוע עלה מספר הטלות העוצר והגבלות הגישה בצפון הגדה המערבית בתגובה לתקריות של ידוויי אבנים על ידי פלסטינים. כוחות הצבא הישראליים נקטו אמצעים אלה לגבי כפרים שלמים, בעקבות תקריות של ידוויי אבנים ע"י פלסטינים. הכפר חריס שבנפת סלפית היה בין הכפרים שניפגעו ביותר: במשך שלושה ימים עוקבים במהלך השבוע, ערך הצבא הישראלי סריקות בכפר והטיל עליו עוצר, בעקבות ידוויי אבנים לעבר כלי רכב ישראליים בכביש 5. באחת מן הסריקות נחקרו כל הצעירים בכפר (בגילאי 15-30). ארבעה תושבים נעצרו. המספר הכולל של שעות העוצר בכפר חריס במהלך השבוע - 29. מוקדם יותר החודש ערמו הכוחות הישראליים תל

הקלות תנועה בצפון הגדה המערבית; מחסום חדש בכביש ג'נין-רמאללה

במהלך השבוע הסיירו כוחות הצבא הישראליים שני מכשולי תנועה שמנעו, מאז 2002, מעבר בין שני כפרים השוכנים ממערב לשכם (קוסין וסארה) לבין העיר, והקלו על התנועה באזורים אלה. אולם כדי להגיע לקלקיליה, נאלצים תושבי שני הכפרים לעבור דרך מחסום בית איבא, כיוון שהכביש הישיר מקלקיליה לאזורם נסגר לאחרונה ליד צומת ג'ית.

באותו אזור סיימו כוחות הצבא הישראליים את העתקת מחסום בית איבא, המפקח על תנועת פלסטינים אל שכם וממנה, מכיוון מערב. האתר החדש נמצא מספר קילומטרים בכיוון צפון מערב, לאורך הכביש הראשי המוביל מג'נין, טובאס וצפון נפת שכם דרומה. המיקום החדש מאפשר תנועה חופשית יותר בין שכם לג'נין אך מקשה יותר על תושבי ג'נין הנוסעים דרומה, לכיוון רמאללה.

הרשויות הישראליות עצרו פעילות תחזוקה במקווה מים בשטח C, בשל העדר אישורים.

חברי ארגון לא ממשלתי בינלאומי (INGO) שעסקו בטיהור מקווי מים בדקייקה, ישוב בדואי באזור C בדרום נפת חברון, קיבלו מהמנהל האזרחי הישראלי הוראה להפסיק את עבודתם, בטענה כי יש להצטייד באישור לביצוע פעילות זו. זה האירוע המדווח הראשון של הפסקת פעילות תחזוקתית, שאינה בנייה, בשל דרישה לקבלת אישור.

השטח קרקע בגדה המערבית

ב-29 במרץ התחילו כוחות ישראליים בהשטח קרקע בבעלות פלסטינית סמוך לכפר דיר שראף, לצורך סלילת כביש שיחבר את התנחלות שבי שומרון לכביש 57. ב-2005 הפקיעו הכוחות הישראליים 78 דונמים למטרה זו. צווי ההפקעה חודשו לפני עשרה ימים.

ב-31 במרץ התחילו ישראלים מהתנחלות אפרת לחרוש חלקה בת 800 מ"ר סמוך לכפר אל נחלה (בית לחם). מאז ינואר 2009 מנסים המתנחלים לסלול כביש דרך חלקה זו, שהוכרזה בפברואר 2009 כ"אדמת מדינה". במהלך החודשיים האחרונים הגיש בעל הקרקע הפלסטיני קובלנות רבות לרשויות הישראליות, אך לא קיבל כל סעד.

רצועת עזה: פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים

בתקופה המדווחת היו מספר תקריות אלימות לאורך גבול ישראל-רצועת עזה. בשני אירועים שונים הרג הצבא הישראלי שני חמושים פלסטיניים ופצע שני חמושים ואזרח אחד, מזרחית למחנה הפליטים אל מראזי. התקשורת בישראל דיווחה על פגיעת חייל ישראלי.

ספינות משמר ישראליות פתחו באש, בחמש תקריות שונות, לעבר סירות דייג פלסטיניות ממערב לרפיח ובית לאהייה ואילצו אותן לחזור לחוף. באחת התקריות נעצרו ארבעה דייגים פלסטיניים. הצבא הישראלי צמצם, משישה מיילים ימיים לשלושה, את טווח השיט המותר לפלסטינים. הגבלה זו פוגעת בעונת דיג הסרדינים, המצויים בעיקר במים עמוקים יותר.

במשך השבוע היה ירי פזור של רקטות מרצועת עזה לעבר ישראל והבסיס הצבאי בכיסופים.

הקרע בין רצועת עזה לרמאללה

עיכוב נוסף במעבר מטופלים הזקוקים לטיפול מיוחד בחו"ל

ב-22 במרץ השתלטו רשויות חמאס על המחלקה להפניית מטופלים לחו"ל של הרשות הפלסטינית, המעריכה ומטפלת בבקשות הפנייה לטיפול רפואי מיוחד מחוץ לרצועת עזה. משרד הבריאות ברמאללה הפסיק לאשר הפניות או מימון לטיפול רפואי, ומצרים וישראל אינן מאפשרות יציאת חולים מרצועת עזה ללא אישור הרשות הפלסטינית. השעיית תהליך הפניית החולים מעזה דרך משרד זה משפיעה על מטופלים רבים הסובלים מסיבוכים ונמצאים במצב בריאותי קשה. במהלך התקופה המדווחת יצאו מרצועת עזה תשעה מטופלים, בתוכם שבעה ילדים, שאחד מהם נפטר תוך כדי טיפול. כל המטופלים שיצאו מעזה מאז ה-22 במרץ החזיקו כבר באישורים של הרשות הפלסטינית.

תושבי רצועת עזה לא יקבלו דרכונים חדשים

בשבוע שעבר החלה הרשות הפלסטינית להנפיק דרכונים פלסטיניים חדשים. נכון להיום הונפקו או חודשו הדרכונים רק לתושבי הגדה המערבית, והרשויות ברצועת עזה אינן יכולות עוד להנפיק דרכונים חדשים. בנוסף, מאז תחילת 2008, העבירה הרשות הפלסטינית לרצועת עזה מספר מוגבל של דרכונים ריקים.

דרכונים חדשים יקבלו רק אלה היכולים לשלוח את הבקשה לרמאללה. רשויות חמאס הודיעו כי 1800 בקשות לפספורטים חדשים תלויות ועומדות, בתוכן כמעט 500 בקשות של מטופלים הזקוקים לטיפול בחו"ל.

הצפות שפכים ברצועת עזה

מצב המים והתברואה בעזה מוסיף להיות בלתי נסבל ומהווה סכנה לבריאות הציבור. במצב בו לכ-35,000 מתושבי רצועת עזה אין עדיין מים זורמים ומערכת טיהור השפכים עמוסה, יש זיהום מים באזורים אחדים. ב-27 במרץ עלה על גדותיו אגן טיהור שפכים זמני (כתוצאה מעליית מפלס השפכים) סמוך לכפר

המעברים המסחריים, לראשונה מאז סוף אוקטובר 2008. יחד עם זאת, אמות המידה לייבוא מוצרים מישראל, דרך המעברים שבשליטתה, נותרו עמומות ובלתי עקביות.

רשויות חמאס השעו אנשי ביטחון שהיו מעורבים בהתעללות באסירים

משרד הפנים של חמאס ברצועת עזה הודיע על סיום החקירה בנוספות מותו של עזיר פלסטיני במשמורת ב-16 במרץ, שבעקבותיה הושעו אחד עשר שוטרים ואנשי ביטחון אחרים.

הבדואי אל נאסר, מצפון לבית להייה. השטח שהוצף נמצא כקילומטר אחד מבתי המגורים הסמוכים. לא דווח על נפגעים. זו היא אחת מתוך שתי בריכות השפכים שהוקמו מצפון לכפר הבדואי, לאחר התמוטטות אגן השפכים ב-2007, בה נהרגו שתי נשים ושלושה ילדים ונפצעו 35 מתושבי האזור.

הותר לייבא לרצועת עזה מוצרי מזון שקודם לכן נאסרו

בעקבות הכרזת הרשויות הישראליות על הקלה בהגבלות ייבוא מוצרי מזון לרצועת עזה הותר לייבא מצרכי מזון נוספים – תה, שמרים, מלח, צ'יפס – דרך

הנוסח המחייב הוא הנוסח האנגלי – לקריאת הדוח באנגלית פנו לאתר OCHA :

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_2009_03_31_english.pdf